

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Vávry a soudců JUDr. Stanislavy Illové a JUDr. Jaromíra Pořízka ve věci žalobce **TECH - MONT Helicopter company, s.r.o.**, se sídlem Poprad, Železničná 1095, PSČ 058 01, Slovenská republika, IČ 31715796, zastoupeného JUDr. Maxmiliánem Jaškou, advokátem, se sídlem Olomouc, Legionářská 1085/8, PSČ 779 00, proti žalovanému **KLIMASTAV, s.r.o.**, se sídlem Luhačovice, Uherskobrodská 962, PSČ 763 26, IČ 25349287, zastoupenému Mgr. Petrou Křenkovou, advokátkou, se sídlem Luhačovice, Jurkovičova alej 210, PSČ 763 26, o zaplacení částky **59.000,- Kč s příslušenstvím**, o odvolání žalobce proti rozsudku Okresního soudu ve Zlíně ze dne 22. března 2013, č. j. 19 C 160/2009-188, ve spojení s usnesením Okresního soudu ve Zlíně ze dne 19. dubna 2013, č. j. 19 C 160/2009-200,

t a k t o :

I. Rozsudek soudu prvního stupně **se** v I. výroku a v doplňujícím výroku, ve kterém bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení státu, **potvrzuje** .

II. Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve II. výroku **mění** tak, že žalobce **je povinen** nahradit žalovanému náklady řízení ve výši 41.931,- Kč k rukám jeho zástupkyně, advokátky Mgr. Petry Křenkové, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

III. Žalobce **je povinen** nahradit žalovanému náklady odvolacího řízení ve výši 32.542,- Kč k rukám jeho zástupkyně, advokátky Mgr. Petry Křenkové, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

V záhlaví označeným rozsudkem zamítl soud prvního stupně žalobu, kterou se žalobce po žalovaném domáhal zaplacení částky 59.000,- Kč s 10,75% ročním úrokem z prodlení z částky 159.000,- Kč za dobu od 5.11.2008 do 31.12.2008, s 9,25% ročním úrokem z prodlení z částky 159.000,- Kč za dobu od 1.1.2009 do 11.2.2009, s 9,25% ročním úrokem z prodlení z částky 59.000,- Kč za dobu od 12.2.2009 do 30.6.2009 a za dobu od 1.7.2009 do zaplacení s ročním úrokem z prodlení z částky 59.000,- Kč ve výši, která pro každé jednotlivé kalendářní pololetí trvání prodlení odpovídá výši repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o sedm procentních bodů a platné vždy k prvnímu dni příslušného kalendářního pololetí (I. výrok). Žalobci uložil povinnost nahradit žalovanému náklady řízení ve výši 60.153,84 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku (II. výrok). Doplnujícím usnesením ze dne 19.4.2013, č. j. 19 C 160/2009-2013, rozhodl soud o nákladech řízení státu tak, že žalobci uložil povinnost zaplatit České republice náklady řízení ve výši 550,- Kč do tří dnů od právní moci usnesení. V odůvodnění rozhodnutí uvedl, že měl za prokázané, že mezi účastníky řízení byla uzavřena podle objednávky č. 2008/PK071 smlouva, na základě které provedl žalobce pro žalovaného práce pomocí vrtulníku na stavbě společnosti Tesco Stores ČR (dále jen Tesco) v Kopřivnici. Práce za dohodnutou cenu 150.000,- Kč byly provedeny dne 20.10.2008 s tím, že k nim nebyly vzneseny žádné připomínky. Avšak při transportu jedné klimatizační jednotky helikoptérou na střechu došlo k poškození jiné klimatizační jednotky; s touto skutečností byl seznámen zástupce žalobce, o čemž svědčí jeho podpis v montážním deníku žalovaného ze dne 20.10.2008. Žalovaný byl na základě smlouvy o dílo ze dne 1.8.2008 smluvní stranou společnosti AGILE, pro niž se zavázal provést dodávku a montáž části větrání a klimatizace pro stavbu obchodního domu Tesco Kopřivnice. Klimatizační jednotky byly žalovanému dodány společností Tesco; jejich dodavatelem byla na základě smlouvy se společností Tesco společnost TRANE ČR. Protože při transportu na střechu došlo k poškození kondenzátoru klimatizační jednotky, trvala společnost TRANE ČR na jeho výměně za bezvadný, jinak by nepřevzala za klimatizační jednotky záruku ve prospěch investora Tesco. K výměně kondenzátoru došlo dne 2.4.2009, náklady na výměnu kondenzátoru uplatnil smluvní partner žalovaného – společnost AGILE ve výši 162.700,- Kč. Tuto částku žalovaný uhradil dne 5.5.2009. Soud prvního stupně uzavřel, že za poškození klimatizační jednotky, k němuž došlo při transportu vrtulníkem žalobce na střechu obchodního domu Tesco, odpovídá žalobce, tudíž žalovaný má vůči žalobci pohledávku z titulu náhrady škody. V řízení bylo mezi účastníky nesporné, že na dohodnutou smluvní cenu 159.000,- Kč uhradil žalovaný dne 12.2.2009 částku 100.000,- Kč. V rámci obrany započítal na žalobcem uplatněný nedoplatek ceny ve výši 59.000,- Kč s příslušenstvím svoji pohledávku z titulu náhrady škody za poškozený kondenzátor ve výši 61.314,- Kč (tj. žalovaná jistina 59.000,- Kč a příslušenství vyčíslené k datu započtení dne 27.4.2009 ve výši 2.314,- Kč). Jestliže žalovaný podáním doručeným soudu dne 16.6.2011 učinil vzájemný návrh, kterým se po žalobci domáhal zaplacení částky 101.386,- Kč z titulu náhrady škody ve výši nezapočtené části pohledávky, soud jej vyloučil usnesením ze dne 3.8.2011, č. j. 19 C 160/2009-108, k samostatnému projednání. Při právním posouzení odkázal soud na ustanovení článku 1, 4, 10 a 17 Úmluvy o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy, která pro Českou republiku vstoupila v platnost dne 1.7.2006 podle článku III. sdělení

Ministerstva zahraničních věcí č. 64/2006 Sb.m.s. Uvedl, že na projednávanou věc je třeba aplikovat právo Slovenské republiky, neboť v ní měl sídlo žalobce, který byl povinen plnit předmět smlouvy. Smlouva se řídí obchodním zákoníkem č. 513/1991 Zb., ustanovením § 536 a násl., které upravují smlouvu o dílo. Předmětem smlouvy nebylo dodání samotné klimatizační jednotky a její montáž, nýbrž jen vyzvednutí jednotek a jejich usazení na konkrétní místo. O vadu díla by se jednalo tehdy, pokud by žalobce usadil klimatizační jednotku způsobem, který by neumožňoval řádné fungování vzduchotechniky v objektu. Žalobci vznikl nárok na úrok z prodlení dle § 369 odst. 1 obchodního zákoníku ve znění do 31.12.2008, dle něhož je povinen zaplatit úroky z prodlení určené ve smlouvě, jinak o 10 % vyšší než činí základní úroková sazba národní banky Slovenska. Podle zákona č. 659/2007 z.z. o zavedení měny euro v Slovenskej republike, pak ode dne zavedení eura je třeba vycházet ze základní úrokové sazby evropské centrální banky. S odkazem na toto ustanovení by zákonný úrok z prodlení činil od 5.11.2008 do 11.12.2008 sazbu 14,25 % od 1.1.2009 do zaplacení, 12,5 %, tudíž žalobce se domáhal sazby nižší, než na který by mu vznikl nárok. Z hlediska smluvních vztahů mezi zúčastněnými stranami měl za prokázané, že žalovaný nahradil svému smluvnímu partnerovi škodu, kterou způsobil porušením povinnosti žalobce. Na vztah mezi žalovaným a společností AGILE je třeba aplikovat české právo, neboť zde nevystupuje žádný významný cizí prvek. Pokud byl žalovaný povinen nahradit společnosti AGILE škodu, jež vznikla na základě poškození kondenzátoru klimatizační jednotky, má žalovaný vůči žalobci právo regresu podle § 440 občanského zákoníku ve znění v rozhodném období. Podmínky uplatnění postihu podle citovaného paragrafu byly splněny, tj. zaviněné porušení povinnosti ze strany žalobce, odpovědnost žalovaného za škodu způsobenou žalobcem jinému (společnosti AGILE) a náhrada této škody. Protože žalovaný podáním ze dne 16.6.2011 započítal proti žalobě nárok na zaplacení částky 61.314,- Kč, nárok žalobce na úhradu žalované částky s příslušenstvím v celé výši zanikl započtením pohledávky žalovaného z titulu regresní úhrady. Soud proto žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce odvolání. Uvedl, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení, přičemž soud prvního stupně nepřihlédl k části skutečností tvrzených a prokázaných a dospěl tak k nesprávným skutkovým zjištěním. Žalobce se domáhá nedoplatku ceny plnění, spočívajícího ve specifické montáži (usazení) klimatizačních jednotek za pomoci vrtulníku na střeche budovaného obchodního centra Tesco v Kopřivnici. Smluvní vztah nepřebíral cokoli ze smluvních vztahů mezi žalovaným a společností AGILE jakožto generálním dodavatelem stavby Obchodního centra Tesco, mezi společností AGILE a Tesco Stores ČR, mezi Tesco Stores ČR a společností TRANE ČR jakožto dodavatelem klimatizačních jednotek. V tomto řízení soud nesprávně „smísil“ dva instituty, a to odpovědnost za vady a odpovědnost za škody. Existovalo zde několik smluvních vztahů, a to mezi společností Tesco a AGILE, ve kterém se AGILE zavázala usadit klimatizační jednotky na obchodním centru Tesco. Část závazku přenesla na žalovaného, který část závazku, a to práce vrtulníkem na usazení jednotek, přenesl na žalobce. Ze smlouvy o dílo mezi společností AGILE a žalovaným byly zdůrazněny dvě ustanovení, týkající se odpovědnosti žalovaného za vady díla a odpovědnosti za škodu. Žalobce se žalovaným uzavřel jednoduchou smlouvu bez podrobností. Žalobce nepopírá, že by nedošlo k otěru na klimatizační jednotce, jedná se však „o vadu na kráse“ – poškození pouze svrchním otěrem, které nemělo vliv na funkčnost součásti klimatizační jednotky. Žalovaný neměl

zákonnou povinnost vyměnit poškozenou součást. Pokud pak došlo k tvrzenému plnění, nelze požadovat kompenzaci na žalobci. V tomto případě se jedná o odpovědnost za škodu, která nebyla prokázána, přičemž faktura není průkazem o výši skutečné škody. V řízení nebylo prokázáno, že poškození klimatizační jednotky dotykem v místě, kde je do ní namontován kondenzátor, znamenal neopravitelné poškození nejen opláštění, ale i samotného kondenzátoru. Žalovaný se domáhá celkové náhrady škody ve výši 162.700,- Kč, z čehož nejpodstatnější položkou má být přeúčtování montážních prací za paušál, v němž není rozlišeno naprosto nic, ani cena nového kondenzátoru, ani další části, z čeho se položka skládá. Soud se vůbec tím, jak zanikla demontovaná část chladicího zařízení, jaká byla jeho zůstatková hodnota a možnosti jejího použití, což by mohlo snížit event. nárok na náhradu škody, pokud by žalovanému příslušel. Dle názoru žalobce nalézací soud procesně pochybil, jestliže připustil vedení sporu, v němž má být započítávána pouze neurčitá část žalovaným tvrzené škody, přičemž otázku výše způsobené škody a důvodnost nároku na ni bude posuzovat věcně příslušný Krajský soud v Ostravě. Mohlo by tak dojít i k tomu, že tento soud přizná žalovanému náhradu škody vyšší, než na kterou mu mohl vzniknout nárok. Dle názoru žalobce by měl o celém nároku rozhodnout věcně příslušný Krajský soud v Ostravě. Žalobce současně má zato, že soud prvního stupně pochybil, pokud po vznesení vzájemného návrhu ze strany žalovaného usnesením ze dne 3.8.2011 věc vyloučil k samostatnému řízení.

Žalovaný ve vyjádření uvedl, že rozsudek soudu prvního stupně je věcně správný. V důsledku poškození opláštění klimatizační jednotky vznikl žalovanému nárok na regres ve smyslu § 440 zákona č. 40/1964 Sb. Není povinností účastníků specifikovat svůj nárok po právní stránce. Z odpovědnosti za škodu mohou vzniknout práva shodná z odpovědnosti za vady, ale též práva odlišná, která z titulu odpovědnosti za vady nelze uspokojit. Jedná se zejména o další škody, které byly vadným plněním zapříčiněny. Je třeba prokázat příčinnou souvislost mezi porušením povinnosti a vznikem škody, není však třeba řádně a včas uplatňovat nároky z vad díla.

Krajský soud v Brně jako soud odvolací (§ 10 o.s.ř.) po zjištění, že odvolání bylo podáno k tomu oprávněným subjektem (§ 201 o.s.ř.), směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je přípustné (§ 201, § 202 o.s.ř.), bylo podáno včas (§ 204 odst. 1 o.s.ř.), přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně a řízení mu předcházející v rozsahu napadeném odvoláním i nad rámec odvolacích námitek, a poté dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.

Z obsahupisu odvolací soud zjistil, že se žalobce v žalobě, doručené soudu prvního stupně dne 6.3.2009, domáhal vydání rozhodnutí, jímž by soud uložil žalovanému povinnost zaplatit částku 59.000,- Kč s příslušenstvím. Uvedl, že na základě objednávky ze dne 20.10.2008 provedl pro žalovaného letecké práce vrtulníkem (stavebně-montážní práce) v souvislosti s montáží dvou klimatizačních jednotek na stavbě objektu Tesco v Kopřivnici. Žalovaný provedené práce bez výhrad potvrdil ve výkazu práce. Avšak fakturu č. 810015 ze dne 21.10.2008 ve výši 159.000,- Kč, splatnou dne 4.11.2008, uhradil pouze v částce 100.000,- Kč; zbytek dluhu neuhradil. Soud prvního stupně vydal ve věci dne 16.3.2009 platební rozkaz č. j. 19 C 160/2009-16, který byl zrušen na základě odporu. Žalovaný ve vyjádření uvedl, že nárok žalobce není důvodný, neboť vymáhaná pohledávka zanikla započtením. Žalovaný prováděl pro společnost AGILE (generální zhotovitel stavby Tesco Kopřivnice) montážní práce vzduchotechnických zařízení díla. Součástí těchto prací nebylo

zajištění klimatizační vzduchotechnické jednotky (tuto zajišťoval sám investor Tesco Stores ČR od společnosti TRANE ČR). Žalobce prováděl dne 20.10.2008 pro žalovaného transport klimatizační jednotky na střechnu stavby Tesco Kopřivnice. Při transportu jednotky žalobcem došlo při poryvu větru, pravděpodobně v důsledku nedostatečného ukotvení přepravované jednotky, k nárazu a k poškození druhé jednotky. O události byl informován zástupce žalobce pan O., který byl osobně přítomen transportu. K datu provedení transportu však nebyl zřejmý rozsah poškození, způsob opravy poškozené jednotky a ani výše způsobené škody. Na základě reklamace společnosti AGILE byla po žalovaném požadována výměna celé poškozené jednotky s tím, že v důsledku poškození by se mohly vady projevit až v budoucnu, a že by dodavatel jednotky - společnost TRANE ČR, nepřevzala za opravovanou jednotku záruku. Žalovanému v důsledku porušení povinnosti provést plnění řádně byla způsobena škoda ve výši 162.000,- Kč; tuto žalovaný vyúčtoval žalobci fakturou č. 2009065 ze dne 20.4.2008 a dopisem ze dne 21.4.2009 jednostranně započítal na vymáhanou pohledávku. Soud prvního stupně nejprve rozhodl rozsudkem ze dne 5.5.2009, č. j. 19 C 160/2009-59 tak, že žalobě na zaplacení částky 59.000,- Kč s příslušenstvím vyhověl. Na základě odvolání žalovaného odvolací soud usnesením ze dne 25.3.2011, č. j. 47 Co 306/2009-84, rozsudek soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Žalovaný v podání ze dne 16.6.2011 uvedl, že má za žalobcem pohledávku ve výši 162.700,- Kč, neboť byl povinen uhradit v této výši svému smluvnímu partnerovi - společnosti AGILE náklady, které vznikly v souvislosti s výměnou poškozeného kondenzátoru klimatizační jednotky. Žalovaný uplatnil k započtení svoji pohledávku ve výši 61.314,- Kč proti vymáhané pohledávce žalobce ve výši 59.000,- Kč s příslušenstvím ve výši 2.314,- Kč (vyčísleným ke dni započtení dne 27.4.2009). Jako vzájemný návrh uplatnil pohledávku ve výši 101.386,- Kč s příslušenstvím. Usnesením ze dne 3.8.2011, č. j. 19 C 160/2009-108, vyloučil soud prvního stupně vzájemný návrh k samostatnému projednání (věc byla vedena pod sp. zn. 19 C 449/2011). Soud prvního stupně provedl dokazování sdělením obsahu objednávky č. 2008/PK071, výkazu práce ze dne 20.10.2008, faktury č. 0810015, zápisu v montážním deníku žalovaného, výpisu z účtu ze dne 12.2.2009, servisní zprávy společnosti TRANE ČR, faktury žalovaného č. 2009065 na 162.700,- Kč, oznámení o jednostranném započtení pohledávek ze dne 21.4.2009, korespondence mezi účastníky řízení, vyjádření společnosti AGILE ze dne 11.2.2013, přípisu společnosti Tesco Stores ČR ze dne 4.3.2013, přípisu J.B. ze společnosti TRANE ČR ze dne 17.2.2013, vyloučil svědky P.K., P.K., a poté rozhodl napadeným rozsudkem.

Odvolací soud se nejdříve zabýval námitkou žalobce, že soud prvního stupně pochybil, pokud vzájemný návrh na zaplacení částky 101.386,- Kč s příslušenstvím vyloučil k samostatnému projednání a že celou tvrzenou pohledávkou žalovaného se měl zabývat věcně příslušný krajský soud.

Jak vyplývá z výše uvedeného, žalovaný uplatnil k započtení svoji pohledávku ve výši 61.314,- Kč proti vymáhané pohledávce žalobce a pohledávku ve výši 101.386,- Kč s příslušenstvím jako vzájemný návrh.

Podle ustanovení § 97 odst. 1 o.s.ř., žalovaný může za řízení uplatnit svá práva proti žalobci i vzájemným návrhem. Dle odstavce 2, vzájemný návrh může soud vyloučit k samostatnému řízení, jestliže by tu nebyly podmínky pro spojení věcí. Podle odstavce 3, na vzájemný návrh se použije přiměřeně ustanovení o návrhu na zahájení řízení, jeho změně

a vzetí zpět.

Podle ustanovení § 98 o.s.ř., vzájemným návrhem je i projev žalovaného, jímž proti žalobci uplatňuje svou pohledávku k započtení, avšak jen pokud navrhuje, aby bylo přisouzeno více, než co uplatnil žalobce. Jinak soud posuzuje takový projev jen jako obranu proti návrhu.

Podle ustanovení § 112 odst. 1 o.s.ř., v zájmu hospodárnosti řízení může soud spojit ke společnému řízení věci, které byly u něho zahájeny a skutkově spolu souvisí nebo se týkají týchž účastníků. Podle odstavce 2, jsou-li v návrhu na zahájení řízení uvedeny věci, které se ke spojení nehodí, nebo odpadnou-li důvody, pro které byly věci soudem spojeny, může soud některou věc vyloučit k samostatnému řízení.

V citovaném ustanovení § 98 o.s.ř. je obsažen vzájemný návrh i „uplatnění pohledávky k započtení“. Jestliže žalovaný protinávrhem uplatní k započtení pohledávku, která je nižší nebo stejná jako žalovaná částka, nejde o vzájemný návrh, ale takový projev posoudí soud jako obranu proti návrhu. Z povahy tohoto návrhu vyplývá, že musí být projednán v rámci téhož řízení a nelze jej vyloučit k samostatnému projednání. O vzájemný návrh jde v tom případě, kdy žalovaný požaduje, aby mu bylo přisouzeno více, než uplatnil žalobce, a to jen v části, kterou požaduje více (viz rozhodnutí Vrchního soudu v Praze sp. zn. 5 Cmo 76/94, publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí pod č. 50/96).

Z ustanovení § 97 odst. 2 a § 112 odst. 2 o.s.ř se podává, že soud může vést řízení ohledně vzájemného návrhu jen tehdy, je-li k takovému řízení příslušný, a to věcně i místně, když jednou z podmínek řízení je věcná příslušnost ve smyslu ustanovení § 104a odst. 1 o.s.ř. Podle ustanovení § 9 odst. 3 písm. r/ o.s.ř. ve znění účinném do 31.12.2013, krajské soudy rozhodují v obchodních věcech jako soudy prvního stupně ve sporech mezi podnikateli při jejich podnikatelské činnosti z dalších obchodních závazkových vztahů, včetně sporů o náhradu škody a vydání bezdůvodného obohacení, s výjimkou sporů (bod 6.) o peněžité plnění, jestliže částka požalovaná žalobcem nepřevyšuje 100.000,- Kč; k příslušenství pohledávky se přitom nepřihlíží.

V této věci je vzájemným návrhem uplatněna pohledávka převyšující 100.000,- Kč, takže nalézací soud postupoval při vyloučení věci v souladu s procesními předpisy.

Důvodná je však námitka žalobce, že v rámci námítky započtení žalovaný nespécifikoval, jaký konkrétní nárok z pohledávky ve výši 162.700,- Kč v tomto řízení uplatňuje. Toto pochybení nalézacího soudu napravil odvolací soud, jak je pojednáno níže.

V této věci se žalobce domáhá peněžitého plnění na základě tvrzení, že má za žalovaným, pohledávku z titulu nedoplatku ceny díla, žalovaný v rámci obrany uplatňuje k započtení náhradu plnění, které poskytl třetí osobě z titulu náhrady škody, kterou zavinil v souvislosti se smluvním plněním žalobce. Práva a povinnosti účastníků je třeba posuzovat podle právní úpravy platné v době vzniku závazkových vztahů. Podle ÚMLUVY o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy, která pro Českou republiku vstoupila v platnost dne 1.7.2006 podle článku III. sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 64/2006 Sb.m.s. (dále

jen Římská úmluva), je třeba aplikovat na závazkové vztahy mezi účastníky řízení právo Slovenské republiky, tj. Obchodný zákonník č. 513/1991 Zb.z., a na vztahy žalovaného s jeho smluvním partnerem společností AGILE právo České republiky, tj. obchodní zákoník č. 513/1991 Sb. a občanský zákoník č. 40/1964 Sb.

Odvolací soud v případě nároku žalobce na zaplacení nedoplatku ceny díla ve výši 59.000,- Kč s příslušenstvím odkazuje na správné skutkové závěry a právní posouzení věci soudem prvního stupně (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Cdo 3450/2011). Žaloba na zaplacení částky 59.000,- Kč s příslušenstvím je důvodná, nárok je v souladu s ustanovením § 536 a násl. zák. č. 513/1991 Zb.z.

Pro posouzení obrany žalovaného, že má vůči žalobci započitatelnou pohledávku ve výši žalobcem uplatněného nároku, jsou rozhodná tato skutková zjištění učiněná soudem prvního stupně, s nimiž se odvolací soud ztotožňuje. Společnost Tesco Stores ČR jako investor stavby Obchodní centrum Tesco v Kopřivnici (dále jen stavba) byla ve smluvním vztahu se společností AGILE, jakožto generálním zhotovitelem a ve smluvním vztahu se společností TRANE ČR, která byla dodavatelem klimatizačních jednotek. Žalovaný uzavřel dne 1.8.2008 smlouvu o dílo se společností AGILE, v níž se jako zhotovitel zavázal provést dodávku a montáž části větrání a klimatizace pro stavbu. Součástí díla byla též doprava materiálu a montérů na stavbu, komplexní odzkoušení a uvedení do provozu, funkční zkouška, návod na obsluhu a údržbu zařízení. V článku 8.2 smlouvy je ujednání: *Cena obsahuje osazení 2 ks jednotek TRANE na střechu za předpokladu dodání jednotek před uzavřením střešní konstrukce. Pokud budou dodány jednotky později (dodávka TESCO), budou připočítány skutečně vynaložené náklady na zvednutí a osazení jednotek na připravené rámy (možnost je – vrtulník cca 150.000,- Kč).* Na tuto smlouvu navazovala smlouva uzavřená mezi účastníky řízení, jejímž předmětem byly letecké práce vrtulníkem (stavebně montážní práce). K události, tj. zvedání klimatizačních jednotek, jejímž důsledkem je poškození kondenzátoru jedné z nich, došlo takto: Jednotky měly být na střeše umístěny na předkonstrukci - rámu, do něhož musela být jednotka přesně usazena. Montážníci žalobce přivázali jednu z jednotek na pásy, přiletěl vrtulník, pásy se přichytily na lano a vrtulník začal pomalu jednotku zvedat. Po zdvižení jednotky asi o půl metru se od vrtulí vytvořil průvan, zvedaná jednotka se stočila a udeřila do další jednotky, která stála asi metr na zemi vedle ní. Poté pokračoval zdvih vrtulníkem, který dopravil jednotky na střechu. O události byl sepsán zápis v montážním deníku žalovaného dne 20.10.2008. Skutečnost, že došlo k tomuto poškození klimatizační jednotky, žalobce nepopíral. Dle jeho tvrzení se jedná jen „o vadu na kráse“ – poškození pouze svrchním otěrem, které nemělo vliv na funkčnost součásti klimatizační jednotky. Tudíž žalovaný neměl zákonnou povinnost vyměnit poškozenou součást za novou.

Jak vyplývá z odůvodnění rozhodnutí, soud prvního stupně uzavřel, že za škodu vzniklou poškozením kondenzátoru ze zákona odpovídá žalovaný svému smluvnímu partnerovi – společnosti AGILE. V řízení bylo prokázáno, že žalovaný uhradil náklady za koupi nového kondenzátoru a jeho instalaci ve výši 162.700,- Kč.

Odvolací soud se proto zabýval posouzením, zda byly splněny předpoklady pro odpovědnost žalovaného z titulu náhrady škody, a to v rozsahu započítávané částky

61.314,- Kč, neboť žalobce namítal, že kondenzátor, nepatrně poškozený, nebylo třeba vyměnit za nový. Pokud žalovaný dobrovolně plnil svému smluvnímu partnerovi, nemůže toto plnění požadovat po žalobci.

Práva a povinnosti vzniklá mezi žalovaným a společností AGILE se řídí (s ohledem na ustanovení § 3028 odst. 3 občanského zákoníku č. 89/2012 Sb.), obchodním zákoníkem č. 513/1991 Sb. a zákonem č. 40/1964 Sb. (obč. zák.).

Odvolací soud vyšel ze zjištění soudu prvního stupně, že mezi žalovaným a společností AGILE jako mezi podnikateli při podnikatelské činnosti (§ 261 odst. 1 obchodního zákoníku) byla uzavřena smlouva o dílo dle ustanovení § 536 a násl. obchodního zákoníku, na základě které provedl žalovaný jako zhotovitel požadované plnění, mimo jiné stavebně montážní práce – přepravu klimatizačních jednotek na střechu stavby. Žalovaný v souladu s ustanovením § 538 obchodního zákoníku pověřil provedením tohoto dílčího plnění žalobce, přičemž nese stejnou odpovědnost, jako by dílo prováděl sám. Protože v souvislosti s prováděním díla došlo k poškození kondenzátoru klimatizační jednotky, žalovaný uhradil, společnosti AGILE škodu ve výši 162.700,- Kč.

Společnost AGILE, jako objednatel, předala žalovanému klimatizační jednotky za účelem jejich montáže na střechu stavby, tj. k provedení funkčního spojení jednotky a stavby.

Podle ustanovení § 540 odst. 2 obchodního zákoníku, za věc převzatou od objednatele do opatrování za účelem jejího zpracování při provádění díla nebo za účelem její opravy nebo úpravy odpovídá zhotovitel jako skladovatel.

Podle ustanovení § 533 odst. 1 obchodního zákoníku, skladovatel odpovídá za škodu na skladované věci, jež vznikla po převzetí věci, a to až do jejího vydání, ledaže tuto škodu nemohl odvrátit při vynaložení odborné péče.

V citovaném ustanovení § 533 jde o speciální úpravu náhrady škody k obecné úpravě dané pro náhradu škody v obchodních vztazích, stanovené v § 373 a násl., přičemž se jedná o objektivní odpovědnost.

Podle ustanovení § 373 obchodního zákoníku, kdo poruší svou povinnost ze závazkového vztahu, je povinen nahradit škodu tím způsobenou druhé straně, ledaže prokáže, že porušení povinností bylo způsobeno okolnostmi vylučujícími odpovědnost.

Podle ustanovení § 380 obchodního zákoníku, za škodu se považuje též újma, která poškozené straně vznikla tím, že musela vynaložit náklady v důsledku porušení povinnosti druhé strany.

Z citovaných ustanovení vyplývá, že k základním předpokladům vzniku odpovědnosti za škodu patří porušení právní povinnosti (protiprávní úkon), vznik škody (majetková újma) a příčinná souvislost mezi porušením právní povinnosti a vznikem škody.

V této věci nebyl prokázán vznik škody. Odvolací soud proto poučil žalovaného, že pokud uplatňuje nárok, týkající se náhrady škody, je na jeho straně důkazní břemeno ohledně prokázání výše škody, tedy skutečnosti, že kondenzátor nebyl opravitelný, nýbrž musel být vyměněn za nový. Na výzvu odvolacího soudu konkretizoval žalovaný obranu tak, že započítává část ceny nového kondenzátoru, která činila částku 88.500,- Kč, jak vyplývá z cenové nabídky společnosti TRANE ČR ze dne 23.3.2009 (č. l. 29 spisu).

Odvolací soud na návrh žalovaného doplnil dokazování dle ustanovení § 213a odst. 1 o.s.ř. o přípustný důkaz, tj. znalecký posudek. Ustanovil znalcem z oboru strojírenství (obor vzduchotechnika, klimatizace) Ing. Jiřího Toufara, jemuž uložil zodpovědět dotazy: zda lze učinit závěr, že nárazem došlo k takovému poškození kondenzátoru, že byl pro sjednaný účel nepoužitelný; jestliže by se nefunkčnost kondenzátoru v důsledku nárazu neprojevila hned po připojení a spuštění provozu klimatizační jednotky, zda nemohlo dojít v budoucnu k úniku chladiva a zda mohla být zaručena původní pevnost v místě nárazu a v místech připojení; zda bylo nutné kondenzátor vyměnit nebo bylo možné provést jeho opravu tak, aby byl uveden do původního, tj. bezvadného stavu.

Znalec ve znaleckém posudku č. 303/2015 ze dne 26.5.2015 a v doplnění ze dne 28.8.2015 učinil odborný závěr, že poškození kondenzátoru, byť zjišťované pouze z fotodokumentace, bylo takového rázu, že bylo nezbytné kondenzátor vyměnit. Lamely kondenzátoru nejsou žádnou ochrannou mřížkou, jedná se o součást vlastního tělesa kondenzátoru. Trubky kondenzátoru jsou bezprostředně spojeny s těmito lamelami. Při výrobě kondenzátoru jsou trubky nalisovány ve speciálním přípravku do těchto lamel, tudíž funkce není ochranná, nýbrž slouží k odvodu energie chladicího média. Z fotografií je zřejmé, že vryp v tělese kondenzátoru mohl zasáhnout kromě lamel též kondenzační potrubí. Pro zjištění rozsahu poškození by bylo nutné lamely mechanicky odstranit a mikroskopicky potvrdit či vyvrátit existenci mikrotrhlin. Samotné odstranění je proces nevratný a znamenalo by znehodnocení kondenzátoru. Z manuálu pro provoz, instalaci a údržbu vydaného společností TRANE, dodavatele zařízení, znalec citoval: „Záruka ztrácí platnost v případě, že dojde k jakýmkoli opravám nebo úpravám na zařízení bez písemného souhlasu výrobce.“ S ohledem na charakter vlastního chladicího zařízení je kladen důraz na bezpečnost a ochranu životního prostředí. Zařízení obsahuje fluorovaný skleníkový plyn, zahrnutý v Kjotském protokolu, nebo látku způsobující ochuzování ozónové vrstvy zahrnutou v montrealském protokolu. Provozovatel pak musí zkontrolovat místní předpisy o ochraně životního prostředí, které se týkají instalace činnosti a likvidace zařízení. Tudíž původní pevnost v místě nárazu by nemohla být zaručena a byla výrazně oslabena, i pokud by se závada na kondenzátoru neprojevila hned.

Na základě doplnění dokazování odvolací soud dospěl k závěru, že výměna kondenzátoru byla nezbytná, přičemž oprava poškození by byla finančně nerentabilní a výrazně by přesáhla cenu nového kondenzátoru. Žalovanému plněním společnosti AGILE, vznikla škoda minimálně ve výši 61.314,- Kč nahrazením škody za nový kondenzátor. Není tak důvodná námitka žalobce, že kondenzátor nebylo třeba vyměnit za bezvadný a že žalovaný plnil třetí osobě dobrovolně, ač k tomu nebyl povinen.

Dále se odvolací soud zabýval posouzením, zda vzniklo žalovanému právo požadovat po žalobci náhradu plnění takto vynaloženého, a to ve výši 61.314,- Kč.

Při posouzení tohoto nároku je třeba aplikovat (s ohledem na Římskou úmluvu) ustanovení totožných výše uvedených paragrafů, avšak Obchodního zákonníka č. 513/1991 Zb.z., když úprava posuzovaných závazkových vztahů byla v rozhodné době v právních rádech obou republik shodná.

V projednávané věci bylo prokázáno, že v souvislosti s prováděním díla, které co do kvality provedení (přeprava klimatizačních jednotek na střechu stavby) nebylo předmětem reklamačního řízení, došlo ze strany žalobce k poškození kondenzátoru klimatizační jednotky, za kterou odpovídal vůči žalovanému jako skladovatel; náklady na výměnu kondenzátoru nesl v jiném smluvním vztahu z titulu odpovědnosti za škodu žalovaný. Proto je dána stejná odpovědnost žalobce za škodu vzniklou žalovanému; žalovaný pak společnosti AGILE uhradil dne 5.5.2009 celkovou částku 162.700,- Kč. Žalovaný má za žalobcem existující pohledávku, minimálně ve výši 61.314,- Kč, kterou v rámci obrany započítal na pohledávku žalobce z titulu nedoplatku ceny díla ve výši 59.000,- Kč s příslušenstvím, takže pohledávka žalobce zanikla započtením. Žaloba na zaplacení částky 59.000,- Kč s příslušenstvím není důvodná.

Vzhledem k uvedenému odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně potvrdil v I. výroku a v doplňujícím výroku, ve kterém bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení státu, dle ustanovení § 219 o.s.ř.

Odvolací soud změnil výrok o nákladech řízení, neboť v mezidobí od vydání napadeného rozsudku do rozhodnutí odvolacího soudu, Ústavní soud ČR nálezem ze dne 17.4.2013, publikovaným pod č. 116/2013 Sb. zrušil vyhlášku č. 484/2000 Sb. Při absenci zvláštního právního předpisu o sazbách odměny za zastupování stanovených paušálně pro řízení v jednom stupni je podle rozsudku Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 31 Cdo 3043/2010, ze dne 15. 5. 2013, namíste postup dle § 151 odst. 2 věty první části věty za středníkem o. s. ř. Žalovanému vzniklo právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení před soudem prvního stupně ve výši 41.931,- Kč. Před soudem prvního stupně do vyhlášení rozsudku ze dne 5.5.2009, č. j. 19 C 160/2009-84, sestávají z odměny advokáta za tři úkony právní služby po 3.460,- Kč (z tarifní hodnoty 59.000,- Kč) podle § 7 a 11 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb. za převzetí zastoupení, vyjádření k žalobě a účast na jednání dne 5.5.2009, tři režijních paušálů po 300,- Kč podle § 13 odst. 3 vyhlášky, náhrada za ztrátu času za dvě půlhodiny po 100,- Kč dle § 14 odst. 3 vyhlášky, cestovné ve výši 288,50 Kč 50 km jízdy na jednání soudu z Luhačovic do Zlína a zpět osobním automobilem VW Sharan, reg. zn. 3Z01911, při spotřebě motorové nafty 6,56 l/100 km, její ceně 28,50 Kč/l a sazbě náhrady 3,90 Kč/km podle vyhlášky č. 451/2008 Sb. Před soudem odvolacím do vyhlášení usnesení ze dne 25.3.2011, č. j. 47 Co 306/2009-84, sestávají náklady řízení z uhrazeného soudního poplatku 2.360,- Kč, z odměny advokáta za dva úkony právní služby po 3.460,- Kč podle § 7 a 11 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb. za vyjádření k odvolání a účast na jednání dne 25.3.2011, dvou režijních paušálů po 300,- Kč podle § 13 odst. 3 vyhlášky, náhrada za ztrátu času za osm půlhodin po 100,- Kč dle § 14 odst. 3 vyhlášky, cestovné ve výši 1.258,90 Kč za 220 km jízdy na jednání odvolacího soudu z Luhačovic do Brna a zpět osobním

automobilem VW Sharan, reg. zn. 3Z01911, při spotřebě motorové nafty 6,56 l/100 km, její ceně 30,80 Kč/l a sazbě náhrady 3,70 Kč/km podle vyhlášky č. 377/2010 Sb. Před soudem prvního stupně do vyhlášení rozsudku ze dne 19. dubna 2013, č. j. 19 C 160/2009-200, sestávají z odměny advokáta za tři úkony právní služby po 3.460,- Kč podle § 7 a 11 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb. za účast na jednáních dne 16.6.2011, 22.2.2013 a 14.3.2013, tří režijních paušálů po 300,- Kč podle § 13 odst. 3 vyhlášky, náhrady za ztrátu času za šest půlhodin po 100,- Kč dle § 14 odst. 3 vyhlášky, cestovné ve výši 566,50 Kč za 150 km jízdy na jednání soudu z Luhačovic do Zlína a zpět osobním automobilem VW Sharan, reg. zn. 3Z01911, při spotřebě motorové nafty 6,56 l/100 km, její ceně 30,80 Kč/l (v roce 2011) a 36,50 Kč/l (v roce 2013), sazbách náhrady 3,70 Kč/km a 3,60 Kč/km podle vyhlášky č. 472/2012 Sb. Z odměny a náhrad v celkové výši 30.720,- Kč přísluší žalovanému náhrada DPH ve výši 6.451,- Kč.

O náhradě nákladů odvolacího řízení rozhodl soud podle ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř. za použití ustanovení § 224 odst. 1 o. s. ř. V řízení plně úspěšný žalovaný má právo na náhradu nákladů řízení, které mu vznikly ve výši 32.542,- Kč. Sestávají z odměny advokáta za čtyři úkony právní služby po 3.460,- Kč podle § 7 a 11 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb. za vyjádření k odvolání a ke znaleckému posudku, účast na jednání soudu dne 10.2.2015 a 29.9.2015, čtyř režijních paušálů po 300,- Kč podle § 13 odst. 3 vyhlášky, náhrady za ztrátu času stráveného cestou na jednání soudu za šestnáct půlhodin po 100,- Kč podle § 14 odst. 3 vyhlášky, náhrady DPH 3.494,- Kč podle § 137 odst. 1 a 3 o. s. ř., cestovného ve výši 2.708,- Kč za dvakrát 228 km jízdy na jednání soudu z Luhačovic do Brna a zpět osobním automobilem FORD, registrační značky 5Z19777, při spotřebě motorové nafty 6,2 l/100 km, její ceně 36,10 Kč/l a sazbě náhrady 3,70 Kč/km podle vyhlášky č. 328/2014 Sb. V rámci náhrady nákladů řízení je třeba vypořádat zálohu na znalecký posudek, složenou ve výši 10.000,- Kč. Žalobce je povinen nahradit žalovanému částku 9.700,- Kč, která představuje zaplacené znalečné. Přeplatek ve výši 300,- Kč bude vrácen na účet žalovaného účtárnou Krajského soudu v Brně.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí je dovolání přípustné, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Dovolání se podává k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím soudu, který rozhodoval ve věci v prvním stupni, ve lhůtě do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu.

V Brně dne 30. září 2015

Za správnost vyhotovení:
Jana Zbořilová

JUDr. Jiří Vávra v. r.
předseda senátu